

KAAOS KURIIN

Kun koti on kaaoksessa eikä tiedä mistä raivaamisen aloittaisi, on aika pyytää ammattijärjestäjä apuun. Siivouspäivä palautti Lamrothin perheeseen järjestyksen, ilon ja luovuuden.

TEKSTI MERI NYKÄNEN // KUVAT KAISU JOUPPI

Tilanne on tyypillinen: vaatehuoneen hyllyt ovat tyhjinä, sillä oven eteen ja lattialle on sullottu niin paljon tavaraa, ettei pidemmälle pääse. – Tämä on ihana! **Maria Laitinen** ihastelee epäjärjestystä.

Vaatehuoneen omistaja **Karolina Lamroth** nyökkäilee vieressä. Miehen kitarat ovat vallanneet lattiatilan, ja nyt asialle pitäisi tehdä jotain. Maria on *professional organizer* eli ammattijärjestäjä, joka on tullut auttamaan raivaamisessa.

Eniten Karolinaa, 37, ahdistaa yleinen epäjärjestys. Helsingin Kannelmässä asuvan nelihenken perheen lelut, paperit ja vaatekasat lojuvat ympäriinsä eikä niillä ole omaa paikkaa. Karolina sanoo olevansa hamsteri, jonka on vaikea heittää tavaraa pois.

Ammattijärjestelijä Maria on tilattu paikalle kuudeksi tunniksi. Apuna hänellä on toinen ammattilainen, **Leena Räsänen**, Marian yrityksen tiimistä.

Kierroksen jälkeen Maria ehdottaa, että raivaaminen aloitetaan kodin pimeimmästä paikasta eli sieltä, mistä kaaos on saanut alkunsa.

Jotta kaaos saadaan kuriin, vaatehuoneessa pitää olla hyvä järjestys. Ja jotta vaatehuoneessa olisi hyvä järjestys, sieltä on saatava turhat tavarat rappukäytävän varastokoppiin.

Mutta onko varastossa tilaa? Ammattilaiselle se ei ole ongelma. Jos tilaa ei ole, sitä tehdään. Nämä naiset eivät vähästä hätkähdä.

Kännykkälaatikoita ja vhs-nauhoja

Tussi ja teippirulla ovat Marian luottovälineet, kun hän käy tavarankimppuun.

Naiset käyvät yhdessä läpi Karolinan jokaisen tavarankimppun ja miettivät, tarvitaanko sitä. Jos Karo-

Ammattijärjestäjä Leena auttaa Karolinaa siivoamisessa. Jokaisen tavarankohdalla mietitään, mihin se kuuluu: säilytetäänkö, kierrätetäänkö vai heitetäänkö roskiin.

Tästä aloitetaan. Vaatehuoneen hyllyt ovat tyhjiä, koska lattialla olevat tavarat estävät sisäänpääsyn.

Ammattijärjestelijä ei tuomitse. Jokaisella on syynsä, miksi koti on sekaisin.

linalla ei ole syytä säilyttää tavaraa, Maria miettii, mihin esine kuuluu. Sekajätteisiin, kierrätykseen vai sukulaislapselle? He pakkaavat tavarat laatikoihin ja jätessäkkeihin. Päälle kirjoitetaan, mihin mikäkin on menossa.

Varastosta löytyy vauvapulkkia. Maria katsoo Karolinaa kysyen. Noo, ehkä kaksivuotias **Miikka** ja nelivuotias **Lotta** eivät enää istu vauvapullassa, Karolina vastaa.

Joistakin tavaroista luopuminen on vaikeampaa. Yhdestä laatikosta löytyy Twisted Sisterin vanha vhs-nauha. Sen Karolina haluaa säästää, vaikka kotona ei ole enää vhs-nauhuria. Samoin

käy vinylilevyille, vaikka soitin joutaa kierrätykseen.

Entä roskapönttö ja vanhat muoviset cd-telineet? Karolina epäroi, sillä ne ovat miehen omaisuutta. Maria helpottaa tilannetta: ostat uudet, jos mies niitä joskus kaipaa.

Vanhojen kännykkälaatikoiden löytyessä Maria nyökkäilee tietävästi.

– Näitä löytyy jokaisesta kodista, sillä ikinään ei tiedä, jos ohjekirjoja tai vanhoja latureita vielä joskus tarvitsee.

Muita tyypillisiä löytöjä ovat tyhjat pahlilaitokset, 1980-luvun vaihtokehykset valokuville se-

kä koiranulkoilutus- ja mökkivaatteet, vaikka ei edes omista koiraa tai mökkiä.

Maria ei tuomitse tai nipota. Jokaisella on syynsä, miksi koti on sekaisin.

Tärkeämpiäkin asioita kuin siivous

Karolinalla on kaaokseen monta syytä. Sekä hänen että aviomiehen on vaikea heittää tavaraa pois, joten kotona vallitsee boheemi kaaos. Sel-laista oli jo ennen lapsia, mutta aikuisten kesken epäjärjestystä oli helpompi sietää. Lisäksi lapsiperheeseen vyöryy tavaraa joka suunnalta.

– Eikä tällainen hidaskutsu pysy vauhdissa mukana, joten pieneksi jääneitä paitoja ja vauvavaleluja jää jalkoihin pyörimään.

Karolinalla on ollut myös muuta mietittävää kuin lattialla lojuvat helistimet. Lotta syntyi pikkukeskosena ja hänellä on maksasairaus, joka on vaatinut erikoisruokavalion ja lukuisia lääkärikäyntejä. Perhe-elämän aloitus oli dramaattinen ja väsytti Karolinan.

– En jaksanut tsemppata kotona. Kun oma aika illalla koittaa, haluan tehdä jotain muuta kuin järjestellä kaappeja.

Täydellisyyteen ei tarvitsekaan pyrkiä. Marian mielestä riittää, kun on koti, jossa viihtyy ja johon uskaltaa puolen tunnin pikasiivouksen jälkeen kutsua ihmisiä kylään.

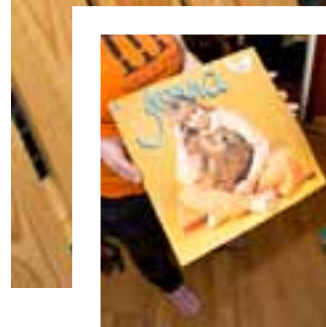
Uusi elämäntilanne

Kun Karolinan työ verkkoassistenttina yt-neuvottelujen tuloksena loppui, perhe päätti luopua

Epäjärjestyksestä kärsii koko perhe. Lottaa, 4, ja Miikka, 2, kiukuttaa, jos sukat ovat hukassa eikä lempikirjoja löydy.

Tarvitaanko tätä tosiaan, ammattijärjestäjä Maria kysyy jokaisen tavarankohdalla Karolinalta. Leena auttaa siivousurakassa. Vanhoista vinyylilevyistään Karolina ei ole valmis luopumaan.

Kaikkia kiukuttaa, kun kirjat ovat kateissa. Luovuudelle ei jää kaaoksessa tilaa.

kaksi kertaa kuussa käyneestä siivoajasta. Kun sekä työ määrä että aika kotona lisääntyivät, Karolina ajatteli, että vihdoinkin hänellä olisi hyvä syy tehdä kotia hallitsemalle kaaokselle jotain.

– Epäjärjestyksen takia en halua kutsua vieraita. Raivaustyö ennen kyläilyä on niin iso, että siihen menee kaikki energia. Kyläilystä ei jää hyvä mieli, kun on aivan poikki siivoamisesta.

Sotkuinen koti ahdistaa Karolinan mielestä koko perhettä. Niin aikuiset kuin lapsetkin ovat vihaisia, kun sukat ja kirjat ovat jatkuvasti kateissa. Ilolle ja luovuudelle ei jää tilaa kaaoksen keskellä. Vuosi sitten Karolina kävi työväenopistossa ammattijärjestäjän vetämän Elämä järjestykseen -kursin. Teoriassa hän on siis tiennyt jo pitkään, että jotain pitäisi tehdä. Hän kuitenkin ajatteli, että tarvitsee konkreettista apua saadakseen kodin kuntoon.

– Järjestäjän on parempi tulla, kun koti ei ole muuttunut vielä kokonaan hamsteriluolaksi.

Karolina yllättyi, kuinka paljon ammattilaisen kanssa saa aikaan yhdessä päivässä – ja kuinka rentoa varaston raivaaminen voi olla.

Kaapit täynnä muistoja

Rappukäytävä on täyttynyt tavaraa: syöttötuoli, vauvanvaatteita, lasten pyöränistuimien, luentomuistiinpanoja vuosien takaa, mappeja, lakanoita ja tynnyliinoja, kaiutintelineet, tyhjiä säilytyslaatikoita, lautasia...

Pakettiautollinen pois heitettävää tavaraa. Siinä lojuu iso pala yhden perheen menneisyyttä.

– Usein käy niin, että ihmiset innostuvat kertomaan elämäntarinoitaan. Kuuntelen mielelläni, mutta järkkään samalla, Maria sanoo.

Vanhat tavarat herättävät muistoja. Siksi niitä on myös vaikea heittää pois. Karolinakaan ei ole vielä valmis luopumaan isoäidin vanhoista kengistä. Joitakin lakanoita ja pöytäliina saavat kyllä lähteä.

Maria luo pahvilaatikosta muisto-laatikon, jonne Karolinalle voi säilöä tärkeimmät aarteensa. Kaikki perheenjäsenet saavat samanlaisen.

Maria ja Leena ovat siirtyneet varastosta vaatehuoneeseen. He käyvät läpi kaikki nyssykät ja pussukat, ja tavarat löytyvät paikoilleen.

Laatikat laputetaan: valokuvat yhteen, Karolinan muistot toiseen. Maria kehuu Karolinan tarmoa ja asennetta: tavaraa luopuminen ei näytäkään olevan hänelle vaikeaa.

Kunnes vastaan tulee kuivausrummun villakori. Se vie paljon tilaa. Maria katsoo Karolinaa.

- Onko tätä koskaan käytetty?
- No ei ole.
- Tiedätkö miten sitä käytetään?
- En tiedä, mutta...
- Heitetäänkö pois?
- Ehkä sitä joskus vielä tarvitaan...

Alkaa viidentoista minuutin keskustelu. Maria epäilee, että Karolina on korissa kiinni, koska hän haaveilee olevansa ihminen, joka kuivaa perheen villavaatteet keväisin ja viikkoa ne sitten ylähyllylle odottamaan seuraavaa syksyä.

On kompromissin aika. Villakori viedään varastoon odottamaan.

Mapittajaihminen vai ei?

Asiakas on pomo. Siksi Karolinan perheen koti luodaan on luotava sellainen järjestys, joka toimii juuri heillä.

Yksi kodin kaaosta aiheuttava ongelma ovat paperit: laskut, verotodistukset ja palkkakuitit. Mitä heitetään pois ja mitä säästetään? Ja ennen kaikkea mihin pannaan ne, jotka säästetään?

Nyt papereita on kasoissa kaikkialla. Karolina sanoo olevansa mapittaja. Tieto on oleellinen, sillä mapittamista ei voi suositella sellaiselle, joka tietää jo etukäteen vihaavansa koko touhua.

Maria perustaa vaatekomeroon oman pöydän papereiden lajittelua varten. Se on viimeinen silaus päivän työhön.

Varastosta ja vaatekomerosta on saatu turhat tavarat pois. Kitarat eivät enää tuke vaatekomeroa, jolloin sinne mahtuu sisälle. Hyllyillä ei makaa epämääräisiä kasoja ja pusseja, vaan nimi-koituja laatikoita siisteissä riveissä.

Lisämaksusta ammattijärjestäjältä saa palvelun, jossa Kierätyskeskus vie kaiken ylimääräisen pois.

Maria vielä rohkaisee Karolinaa.

– Kun vaivaava asia on hoidettu, voit hyvällä mielin keskittyä omaan tulevaisuuteesi, mitä se ikinä tuokaan tullessaan.

Kun siivousseurue pakkaa tussinsa ja teipinsä, Karolina jää ihailemaan uutta vaatehuonetta ja odottamaan perhettään kotiin. Mutta vielä hän ei arvaa, että tämä on vasta uuden alku. *

Suomessa ammattijärjestäjien palveluja on tarjottu muutama vuosi. Hintahaarukka kolmelle tunnille on 140–160 euroa ja kuuden tunnin paketeille 270–300 euroa. Maria Laitisen Tavararemontti-yrityksen kuuden tunnin tilantuoja-paketti maksaa 299 euroa. Koulutettujen ammattijärjestäjien yhteystiedot www.ammattijarjestajat.fi.

Marian avustuksella Karolinan vaatehuoneeseen on palautettu sääntöinen järjestys.

Nyssäkät pois, iloa tilalle

Karolina piti päiväkirjaa siivouspäivän jälkeen.

"Yllätyin, kuinka vaikeaa jostain tavarasta oli päästää irti. Vinyylilevyjä en halunnut hävittää, vaikka luovuin soittimesta. Vanhat valaisimet, luentomuistiinpanot ja kuivurin villakori olivat pahimmat. Ennen kuin Kierätyskeskus tuli hakemaan tavaroita, ehdin pelastaa miehen cd-telineet kasasta, ettei vain tulisi sanomista.

Tavaroiden nimikointi ja se, ettei saa olla epämääräisiä nyssäköitä, olivat parhaat vinkit. Olemme käyneet koko perhe ihailemassa vaatehuonetta. Katsoimme papereiden ja mappien paikat, hommasin muovitaskut ja muut, mutten ole saanut tartuttua paperipinoihin.

Muuten olen siivonnut niin paljon, että atooppinen ihottumani on levinnyt. Järjestyksensä innosti järjestämään lisää ja miettimään uusia sisustusratkaisuja. Suurin saavutukseni on parvekkeen siivoaminen. Olemme heittäneet turhat tavarat pois, sisustaneet sen uudelleen ja hommanneet kukkia. Parveke ei ole enää varasto tai läpikulkupaikka. Olemme syöneet siellä monet aamu- ja iltapalat.

Neljä vuoteen se ei ole ollut mahdollista sotkun takia.

Elämään on tullut enemmän iloa ja luovuutta. Olen kirjoitellut, ja mies on tehnyt biisejä. Olen miettinyt, millaisista asioista oikeasti tykkään – nyt niille on enemmän tilaa sekä kodissa että mielessä.

Tuntuu myös, ettei perheemme olekaan aivan sekaisin. Vain kotimme on ollut sekaisin.

Tekemistä riittää. Aion tilata järjestäjän vielä yhdeksi päiväksi syksyllä. Haluan käydä läpi ainakin keittiönkaapit ja katos, tarvitsenko jokaisen isoäidin vanhan punssilasini."

Vauvanvaatteita, urheiluvälineitä ja tyhjiä laatikoita. Kun urakka on ohi, käytävään on kertynyt pakettiautollinen turhaa tavaraa.

Vau, mikä vaatehuone!

Maria Laitinen kurkkasi kuukauden kuluttua, miltä Karolinan kotona näyttää.

"Tunnelma Karolinan kotona oli avarampi ja valoisampi. Papereita ja leluja oli vähemmän ympäriinsä. Kaikista ihaninta oli kuulla, että elämään on tullut enemmän iloa. Ja että romuvarastosta on tullut käyttöparveke.

Vaatekomero oli pysynyt todella siistinä, eikä lattialle ollut kertynyt tavaraa.

Kävimme siivouspäivänä läpi myös pyykkiasiat: puolipuhaita ei kannata kasata tuoleille. Nyt kasat olivat kadonneet. Puolipuhaita vaatteet kannattaa heittää aina suoraan pesuun. Kuka haluaa laittaa päälleen kasan alimpana lojuvan rypyisen paidan?

Seuraavaksi voisi huumioida, ettei ko-

tiin tule ylimääräistä tavaraa, kun vanhasta on päästy eroon. Karolina ei shoppaile, mutta myös sukulaisia voi pyytää tuomaan turhien tavaroiden sijaan jotain oikeasti tarpeellista. Ja onko Karolina sitenkään mapittaja? Ehkä vuosilaatikat toimisivat paremmin.

Ei ole katastrofi, jos koti repsahtaa. Uusi järjestys vaatii opettelua. Tämä on vasta ison prosessin alku. Me järjestäjät yritämme saada aikaiseksi sellaisen järjestyksen, jota asiakkaan on helppo ylläpitää. Uusi siivouspäivä on hyvä ajatus. Kun kaikki kaapit on katsottu läpi, sanon tilaa syväksi järjestykseksi. Silloin kodissa on hyvä olla."